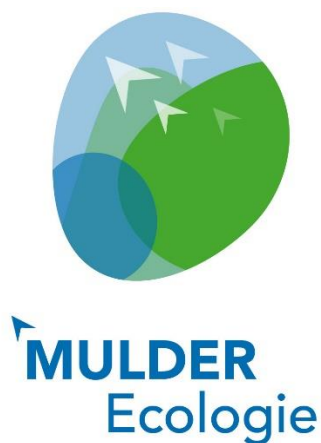

DE TERP 22, BLIJE

QUICKSCAN NATUURWETGEVING

Mulder Ecologie
Van Goghstraat 75
9718 MT Groningen
www.mulder-ecologie.nl
info@mulder-ecologie.nl

DE TERP 22, BLIJE QUICKSCAN NATUURWETGEVING

Datum	2 maart 2021
Rapportkenmerk	2021007
Opdrachtgever	Gemeente Noardeast-Fryslân
Contactpersoon	Dhr. M. Feenstra
Auteur	Mevr. S.A. Mulder

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	3
1.1	Aanleiding	3
1.2	Doel	3
1.3	Plangebied	3
1.4	Planvoornemen	4
1.5	Methodiek	4
2	TOETSINGSKADER	6
2.1	Inleiding	6
2.2	Wet natuurbescherming.....	6
2.2.1	Gebiedsbescherming.....	6
2.2.2	Soortbescherming	6
2.2.3	Houtopstanden	8
2.2.4	Zorgplicht	9
2.3	Natuurnetwerk Nederland.....	9
3	RESULTATEN EN EFFECTBEPALING	11
3.1	Gebiedsbescherming en bescherming van houtopstanden	11
3.1.1	Natura 2000	11
3.1.2	Natuurnetwerk Nederland.....	12
3.1.3	Houtopstanden.....	12
3.2	Soortbescherming	13
3.2.1	Afbakening soortgroepen	13
3.2.2	Vogels	13
3.2.3	Zoogdieren	14
4	CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN	16
4.1	Gebiedsbescherming en houtopstanden.....	16
4.2	Soortbescherming	16
4.3	Natuurinclusieve nieuwbouw	17
5	GERAADPLEEGDE BRONNEN	18
	BIJLAGE I FOTOBIJLAGE	19

1 INLEIDING

1.1 Aanleiding

De gemeente Noardeast-Fryslân is voornemens om een voormalige gymzaal aan De Terp 22 in Blije te slopen. Op de locatie worden drie bouwkavels met vrijstaande woningen gerealiseerd. De haalbaarheid van dit voornemen moet onder meer beoordeeld worden in relatie tot de natuurwetgeving. Om inzicht te verkrijgen in de aanwezigheid van beschermde natuurwaarden in (de omgeving van) het plangebied en te kunnen bepalen of het uitvoeren van het planvoornemen kan leiden tot negatieve effecten op deze waarden, is een ecologische toetsing uitgevoerd. Deze toetsing heeft in eerste instantie bestaan uit een verkennend onderzoek, een quickscan.

1.2 Doel

Voorliggende rapportage heeft tot doel om vast te stellen of het planvoornemen strijdig is of kan zijn met de in wet- en regelgeving vastgelegde bescherming van soorten en/of gebieden. In het kader hiervan worden in dit rapport de volgende vragen beantwoord:

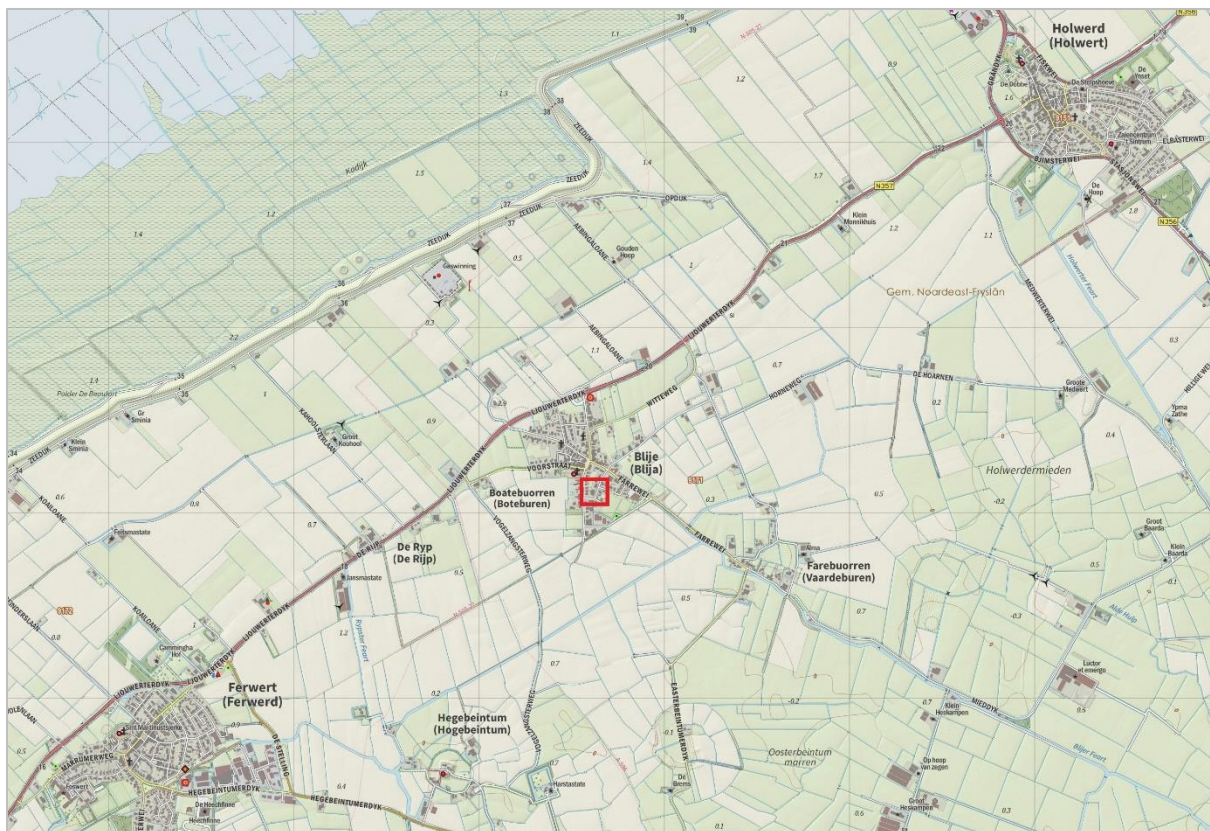
- Komen in de omgeving van het plangebied beschermde natuurgebieden voor? Kan de realisatie van het planvoornemen leiden tot effecten op nabijgelegen Natura 2000-gebieden en/of gebieden van het Natuurnetwerk Nederland (voorheen EHS)?
- Maakt bomenkap deel uit van het planvoornemen? Vindt er in dat geval kap van beschermde houtopstanden plaats?
- Maakt het plangebied (mogelijk) deel uit van het leefgebied van beschermde soorten flora en/of fauna? Om welke soorten gaat het en welke functie(s) bekleedt het plangebied voor deze soorten?

Aan de hand van de antwoorden op bovenstaande vragen (hoofdstuk 3) worden adviezen geformuleerd met betrekking tot eventueel te nemen vervolgstappen (hoofdstuk 4).

1.3 Plangebied

Het plangebied wordt gevormd door een voormalige gymzaal aan De Terp 22 in Blije in de gemeente Noardeast-Fryslân (afb. 1) . De gymzaal is gelegen in het zuidelijke deel van Blije, bij de kruising van De Terp met de Johannes Doornbosstrjitte. Het plangebied bestaat uit een hoge gymzaal met een aparte schoorsteen langs de noordwestzijde. Aan de noord- en westzijde van de gymzaal bevinden zich lagere bijgebouwen. De gymzaal en bijgebouwen beschikken over een via open stootvoegen toegankelijke luchtsponw en een plat dak met bitumen dakbedekking. Ten westen van de gymzaal staat een WAS-sirene op paal. Langs de oost- en zuid(west)zijde van de gymzaal bevinden zich respectievelijk een gazon en een haag ter afscheiding van het trottoir. Langs de noord(west)zijde loopt een tegelpad, waarlangs een

smalle groenstrook met enkele bomen (meest es en zwarte els) en heesters ligt (afb. 2). De locatie is al geruime tijd buiten gebruik. Diverse ramen zijn ingegooid en de toegangen tot de gymzaal zijn dichtgespijkerd. Bijlage I geeft een foto-impressie van het plangebied.

Afbeelding 1. Ligging van het plangebied (rode kader). Bron: www.opentopo.nl.

1.4 Planvoornemen

Het planvoornemen bestaat uit de sloop van de gymzaal en het verwijderen van de op het terrein aanwezige vegetatie in het kader van woningbouw. Op de locatie worden drie bouwkvavels met vrijstaande woningen gerealiseerd. De sloopwerkzaamheden zijn voorzien voor eind 2021.

1.5 Methodiek

Deze quickscan heeft bestaan uit een bronnenonderzoek en een eenmalig veldbezoek. Voor het verkrijgen van een actueel overzicht van uit de omgeving van het plangebied bekende beschermde soorten is op 1 maart 2021 de Nationale Databank Flora en Fauna (NDF) geraadpleegd. Het veldbezoek is uitgevoerd op vrijdag 26 februari 2021. Bij dit veldbezoek is het plangebied beoordeeld op de aanwezigheid van beschermde soorten in de vorm van onder meer zicht- en geluidswaarnemingen, sporenonderzoek (waaronder pootafdrukken, uitwerpselen en haren), verblijfplaatsen (nesten, hollen) en/of bij het ontbreken hiervan de (mogelijke) geschiktheid van het plangebied voor deze soorten op basis van terreinkenmerken en *expert judgement*.

2 TOETSINGSKADER

2.1 Inleiding

Het voornaamste kader waarbinnen onderhavige toetsing is uitgevoerd, vormt de Wet natuurbescherming. Deze wet voorziet in de bescherming van gebieden (uitsluitend Natura 2000), soorten en houtopstanden. De bescherming van andere (natuur)gebieden, waaronder het Natuurnetwerk Nederland (voorheen Ecologische Hoofdstructuur of EHS) en weidevogel- en ganzenfoerageergebieden loopt via het ruimtelijke ordeningsrecht en is vastgelegd in de provinciale omgevingsverordening. Via de verordening werken de provinciale ruimtelijke belangen door in gemeentelijke bestemmingsplannen en omgevingsvergunningen. Hieronder worden beide toetsingskaders nader toegelicht.

2.2 Wet natuurbescherming

2.2.1 Gebiedsbescherming

De Wet natuurbescherming voorziet uitsluitend in de bescherming van Natura 2000-gebieden. Natura 2000 vormt een Europees netwerk van belangrijke natuurgebieden. In Natura 2000-gebieden worden bepaalde diersoorten en hun natuurlijke leefomgeving beschermd om de biodiversiteit te behouden. Vanuit de Europese Vogelrichtlijn (1979) en Habitatrichtlijn (1992) zijn Natura 2000-gebieden aangewezen. In Nederland betreft dit ruim 160 gebieden op land en in zee. Voor deze gebieden zijn instandhoudingsdoelen geformuleerd ten aanzien van de soorten en/of habitattypen waarvoor ze zijn aangewezen. Uitgangspunt ten aanzien van deze gebieden is dat een activiteit of ruimtelijke ontwikkeling niet mag leiden tot negatieve effecten op deze instandhoudingsdoelen.

2.2.2 Soortbescherming

Met betrekking tot de bescherming van soorten flora en fauna worden in de Wet natuurbescherming de volgende drie categorieën onderscheiden:

- Soorten van de Vogelrichtlijn (§3.1 Wet natuurbescherming);
- Soorten van de Habitatrichtlijn en enkele bijlagen uit het Verdrag van Bern en het Verdrag van Bonn (§3.2 Wet natuurbescherming);
- Nationaal beschermde soorten (§3.3 Wet natuurbescherming).

Voor een overzicht van de verbodsbepalingen voor de soorten vallend onder bovengenoemde categorieën wordt verwezen naar tabel 1. De verbodsbepalingen van bescherming van de eerste twee categorieën komen rechtstreeks uit de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn, de

	§ 3.1. Vogelrichtlijn	§ 3.2. Habitatrichtlijn	§ 3.3. Andere soorten
	Artikel 3.1 lid 1	Artikel 3.5 lid 1	Art 3.10 lid 1a
Doden en vangen	Het is verboden opzettelijk in het wild levende vogels te doden of te vangen.	Het is verboden in het wild levende dieren van soorten in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.	Het is verboden in het wild levende dieren opzettelijk te doden of te vangen.
	Artikel 3.1 lid 2	Artikel 3.5 lid 4	Art 3.10 lid 1b
Voortplantings- en rustplaatsen	Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.	Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen.	Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen.
	Artikel 3.1 lid 3	Artikel 3.5 lid 3	
Rapen eieren	Het is verboden eieren van vogels te rapen en deze onder zich te hebben.	Het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.	N.v.t.
	Artikel 3.1 lid 4 en 5	Artikel 3.5 lid 2	
Verstoring	Het is verboden vogels opzettelijk te storen (lid 4), tenzij aangetoond kan worden dat de verstoring niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de soort (lid 5).	Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren.	N.v.t.
		Artikel 3.5 lid 5	Art 3.10 lid 1c
Vernielen of verwijderen planten	-	Het is verboden planten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.	Het is verboden vaatplanten opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

Tabel 1. Verbodsbepalingen met betrekking tot soortbescherming Wet natuurbescherming.

derde categorie vindt zijn oorsprong in de nationale wetgeving. Met de inwerkingtreding van de Wet natuurbescherming op 1 januari 2017 is de wettelijke bevoegdheid in veel gevallen gedecentraliseerd van het Rijk naar de provincies. Vanuit deze positie hebben de provincies

de bevoegdheid om voor soorten uit de derde categorie onder voorwaarden een vrijstelling van ontheffingsplicht te verlenen. Voor de provincie Fryslân worden deze soorten, alsmede de aan de vrijstelling gestelde voorwaarden, benoemd in de Verordening Wet natuurbescherming Fryslân 2017¹.

De bescherming van vogelnesten verdient een speciale vermelding. In de Wet natuurbescherming genieten vogelnesten in principe alleen bescherming in de periode dat ze in gebruik zijn. De ecologische functionaliteit van de nesten moet hierbij gewaarborgd zijn. Buiten deze periode vallen de nesten niet onder de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming. Om aan een aantal vogelsoorten die daarvoor speciaal gevoelig zijn benodigde extra bescherming te bieden is vanuit de provincies een overzicht opgesteld van vogelsoorten waarvan nesten en de directe ‘functionele’ omgeving van de nestplaats jaarrond bescherming genieten. Deze lijst en bijbehorende beschermingsstatus is als zodanig dus niet opgenomen in de Wet natuurbescherming, maar betreft een bovenwettelijke provinciale ‘beleidsregel’. Binnen de lijst met jaarrond beschermde nesten wordt onderscheid gemaakt in vijf categorieën. Van soorten uit categorie 1 tot en met 4 zijn de nesten jaarrond beschermd, van vogelsoorten uit categorie 5 hebben de nesten uitsluitend een jaarrond beschermde status indien er sprake is van ‘zwaarwegende ecologische redenen’. Dit laatste is zelden het geval².

2.2.3 Houtopstanden

Hoofdstuk 4 van de Wet natuurbescherming regelt de bescherming van houtopstanden (voorheen geregeld via de Boswet). Uitgangspunt van de bescherming van houtopstanden in de Wet natuurbescherming vormt het behoud van het in Nederland aanwezige areaal bos. Onder houtopstanden vallen alle zelfstandige eenheden van bomen, boomvormers of struiken van een oppervlakte van tien are of meer of rijbeplanting die meer dan twintig bomen omvat. In het geval van het vellen van houtopstanden die vallen buiten de bepalingen van §4.1 van de Wet natuurbescherming (hieronder vallen onder meer houtopstanden binnen de bebouwde kom, op erven, opstanden van populieren of wilgen langs wegen of waterwegen) geldt een meldingsplicht bij de provincie en mogelijk hieruit voortvloeiend een kapverbod dan wel herplantplicht.

¹ Onder voorwaarden - waaronder activiteiten in het kader van RO - zijn de volgende soorten zoogdieren vrijgesteld: aardmuis, bosmuis, bunzing, dwergmuis, dwergspitsmuis, egel, gewone bosspitsmuis, haas, hermelijn, huisspitsmuis, konijn, ondergrondse woelmuis, ree, rosse woelmuis, tweekleurige bosspitsmuis, veldmuis, vos, wezel en woelrat. Daarnaast betreft het de volgende soorten amfibieën: bruine kikker, gewone pad, kleine watersalamander, meerkikker en middelste groene kikker/bastaardkikker.

² Vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten vallend onder categorie 1 tot en met 4 in Fryslân zijn: boomvalk, buizerd, gierzwaluw, grote gele kwikstaart, havik, huismus, kerkuil, oehoe, ooievaar, ransuil, roek, slechtvalk, sperwer, steenuil, wespandief en zwarte wouw.

2.2.4 Zorgplicht

In de Wet natuurbescherming is een algemene zorgplicht opgenomen (§1.3 artikel 1.11). In de wettekst wordt met betrekking tot deze zorgplicht het volgende gesteld:

Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving.

Bovengenoemde zorg houdt in elk geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor een Natura 2000-gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel - indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden geleverd - de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen of - voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen - deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt.

De zorgplicht houdt met andere woorden in dat planten en dieren niet onnodig vernield dan wel gedood of verstoord mogen worden en dat de uitvoerder doet wat redelijkerwijs mogelijk is om schade aan wilde planten en dieren zoveel mogelijk te voorkomen. De zorgplicht geldt voor iedere soort en individu in Nederland.

2.3 Natuurnetwerk Nederland

De Verordening Romte Fryslân 2014 is opgesteld om ervoor te zorgen dat de provinciale ruimtelijke belangen doorwerken in de gemeentelijke bestemmingsplannen en omgevingsvergunningen. In de verordening staan regels over de thema's bundeling, ruimtelijke kwaliteit, wonen, werken, recreatie en toerisme, landbouw, natuur, kustverdediging en duurzame energie. In 2018 is een geconsolideerde versie van de verordening vastgesteld. Hierin is onder meer de bescherming van gebieden behorend tot het Natuurnetwerk Nederland en andere (natuur)gebieden geregeld.

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is het Nederlands netwerk van bestaande en nieuw aan te leggen natuurgebieden. Het netwerk kan beschouwd worden als de ruggengraat van de Nederlandse natuur en moet natuurgebieden beter met elkaar verbinden om te voorkomen dat planten en dieren in geïsoleerde gebieden uitsterven en natuurgebieden hun waarde verliezen. Naast de Natura 2000-gebieden bevat het Natuurnetwerk Nederland ook overige leefgebieden van soorten en (agrarische) gebieden die een verbinding vormen tussen natuurgebieden.

Het Rijk heeft het algemene NNN-beleid vastgelegd in het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro), de provincies zijn verantwoordelijk voor het vormgeven en ontwikkelen van dit netwerk. De gebieden van het Natuurnetwerk Nederland en de functies die deze gebieden

hebben, zijn planologisch beschermd via provinciaal beleid (Verordening Romte Fryslân 2014, geconsolideerde versie 2018). Doorwerking van het NNN beleid vindt plaats bij toetsing van gemeentelijke bestemmingsplannen en omgevingsvergunningen aan de provinciale verordening. Het beleid ten aanzien van de bescherming van NNN-gebieden kent een 'nee, tenzij'- principe. Dit houdt samengevat in dat er geen nieuwe ontwikkelingen zijn toegestaan die per saldo leiden tot een significante aantasting van wezenlijke waarden en kenmerken van het NNN.

door de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State ongeldig verklaard. De overheid werkt aan een nieuwe aanpak stikstof. In afwachting hierop zijn op dit moment ingrepen die de stikstofdepositie op een Natura 2000-gebied in de omgeving verhogen in principe niet toegestaan. Met het oog hierop wordt momenteel de drempelwaarde van 0,00 mol/ha/jaar gehanteerd. Of bij de sloop van de gymzaal en de nieuwbouw van woningen in het plangebied sprake zal zijn van een overschrijding van genoemde grenswaarden, is onder meer afhankelijk van het in te zetten materieel en de duur van de werkzaamheden. Om een negatief effect ten gevolge van stikstofemissie van het project op genoemde Natura 2000-gebieden uit te kunnen sluiten, wordt geadviseerd om een stikstofberekening met behulp van AERIUS uit te laten voeren. Hierbij wordt per emissiebron en per fase van het planvoornemen bepaald wat de totale uitstoot is.

Voor wat betreft andere storingsfactoren, waaronder oppervlakteverlies, versnippering, verontreiniging, geluid, licht, trilling en optische verstoring, kan op voorhand worden uitgesloten dat de realisatie van het planvoornemen zal leiden tot negatieve effecten, zowel direct als indirect, op de soorten, habitats van soorten of habitattypen van Natura 2000-gebied Waddenzee. Dit op grond van de afstand en de afschermd werking van de tussenliggende infrastructuur. Omdat er geen sprake is van effecten op het meest nabijgelegen Natura 2000-gebied is er geen aanleiding om te verwachten dat er wel sprake zijn van effecten op genoemde Natura 2000-gebieden op grotere afstanden van het plangebied. Een nader onderzoek hiernaar wordt niet nodig geacht.

3.1.2 Natuurnetwerk Nederland

Het plangebied maakt geen deel uit van het Natuurnetwerk Nederland (NNN), noch bevinden zich gebieden die tot het NNN behoren in de directe omgeving (afb. 3). Dit met uitzondering van de Natura 2000-gebieden die automatisch ook deel uitmaken van het Natuurnetwerk Nederland (zie §3.1.1). Er is geen sprake van directe dan wel indirecte aantasting van het NNN, een vervolgonderzoek is niet nodig.

3.1.3 Houtopstanden

Er is geen sprake van het vellen van houtopstanden met een oppervlakte van tien are of meer dan wel een rijbeplanting die meer dan twintig bomen omvat. Het onderdeel houtopstanden van de Wet natuurbescherming is niet aan de orde. Wel is bij de kap van op het terrein aanwezige bomen mogelijk een omgevingsvergunning (voorheen kapvergunning) van de eigen organisatie (gemeente Noardeast-Fryslân) benodigd.

3.2 Soortbescherming

3.2.1 Afbakening soortgroepen

Op grond van de geografische ligging van het plangebied in het noordelijk zeeleigebied, de ligging in de bebouwde kom van Blije, de aanwezige biotoop en de bekende verspreiding van beschermde soorten (NDFF en literatuur) kan worden gesteld dat het plangebied niet van belang is voor beschermde soorten van andere soortgroepen dan vogels en zoogdieren. De geschiktheid van het plangebied voor deze soortgroepen wordt hieronder in detail uitgewerkt. Tevens kunnen binnen het plangebied enkele soorten amfibieën met een provinciale vrijstelling voorkomen. Voor deze vrijgestelde soorten geldt wel onverminderd de zorgplicht (§2.2.4).

3.2.2 Vogels

3.2.2.1 *Nesten met een jaarrond beschermde status*

Gezien de ligging van het plangebied in een sterk versteende buurt binnen de bebouwde kom, is dit slechts geschikt voor een beperkt aantal vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten. Alle bomen in en rondom het plangebied zijn gecontroleerd op de aanwezigheid van boomnesten met een (mogelijke) jaarrond beschermde status. Deze zijn niet aangetroffen. Daarnaast is de bebouwing in en rondom het plangebied beoordeeld op geschiktheid voor (jaarrond beschermde) verblijfplaatsen van huismus en gierzwaluw. De huismus is een standvogel die in (los) kolonieverband broedt. Meestal bevinden nesten van de soort zich onder dakpannen, maar ook wel in gaten en kieren, achter regenpijpen en in nestkasten. Binnen het plangebied worden geen nesten van huismus verwacht vanwege het ontbreken van een pannendak en andere voor de soort geschikte nestruimtes. Tijdens het veldbezoek waren territoriale mannetjes huismus aanwezig op de dakgoot van het blok woningen aan De Terp 14-20. Tevens waren diverse foeragerende huismussen aanwezig bij een voederplaats in de tuin van De Terp 7. Het is op grond van deze waarnemingen zeer aannemelijk dat er in de woningen rondom het plangebied nesten van huismus aanwezig zijn. Effecten op het functioneel leefgebied van deze vogels ten gevolge van de voorgenomen plannen ter plaatse van de gymzaal kunnen worden uitgesloten: er is op genoemde locaties en elders in de buurt ruim voldoende en meer geschikt leefgebied aanwezig. Ook de gierzwaluw is een (semi-) koloniebroeder van gebouwen, waarvan de nesten zich onder dakpannen, in kieren en gaten in muren en in nestkasten bevinden. De aanwezigheid van nesten van gierzwaluw in het plangebied worden uitgesloten vanwege het ontbreken van een pannendak en overige geschikte ruimtes voor nestlocaties. Effecten op jaarrond beschermde vogelnesten in en rondom het plangebied worden uitgesloten, een nader onderzoek is niet aan de orde.

3.2.2.2 Overige broedvogels

In het plangebied kunnen diverse algemene soorten vogels tot broeden komen. Met name de struiken en bomen langs de noord(west)zijde van het plangebied en de haag rondom het terrein vormen een geschikte broedlocatie voor diverse algemene soorten (zang)vogels. In de groenstrook langs de noordgrens van het plangebied is een oud merelnest aanwezig (afb. 4). De nesten van alle in Nederland in het wild levende vogels zijn wettelijk beschermd (§2.2.2). In het geval de werkzaamheden worden uitgevoerd tijdens het broedseizoen, leidt dit mogelijk tot het vernietigen van in gebruik zijnde nesten en de verstoring en/of verlating van direct buiten het plangebied gesitueerde nesten. Om een overtreding van de verbodsbepalingen in de Wet natuurbescherming uit te sluiten moet het vernietigen of verstoren van vogelnesten worden voorkomen. Dit kan in het algemeen relatief eenvoudig worden gerealiseerd door de voorgenomen werkzaamheden uit te voeren buiten de broedtijd en/of indien er geen broedgevallen aanwezig zijn.

Afb. 4. Oud merelnest in groenstrook langs noordzijde van het plangebied.

3.2.3 Zoogdieren

3.2.3.1 Vleermuizen

Van de in Nederland voorkomende vleermuizen zijn alle onderdelen van het leefgebied beschermd, die een belangrijke rol bekleden in het voortbestaan van (lokale) vleermuispopulaties. Dit betreft dus niet alleen de dieren zelf en hun vaste rust- en

voortplantingslocaties in bomen en/of gebouwen, maar eveneens de onderdelen van hun functionele leefomgeving, waaronder jachtgebieden en vaste vliegroutes tussen de verblijven en de jachtgebieden. Vleermuizen gebruiken in de loop van een jaar verschillende (typen) verblijfplaatsen in bomen en/of gebouwen: kraam- en zomerverblijven, paarverblijven en winterverblijven. Het plangebied is tijdens het veldbezoek beoordeeld op de aanwezigheid van al deze onderdelen.

De bomen in het plangebied zijn gecontroleerd op de aanwezigheid van potentieel geschikte verblijfplaatsen van vleermuizen in de vorm van (spechten)gaten, inrottingsholtes en loszittende schors. Deze zijn niet aanwezig. Het plangebied vormt geen essentieel foerageergebied voor vleermuizen. Er is ruim voldoende geschikt biotoop aanwezig in tuinen en groenstroken in de directe omgeving. Ook maakt het plangebied geen deel uit van een essentiële vliegroute: ononderbroken, lijnvormige landschapselementen, waarlangs vleermuizen zich van hun verblijfplaatsen naar hun jachtgebieden verplaatsen, zijn niet aanwezig. De aanwezigheid van verblijfplaatsen van vleermuizen in de te slopen gymzaal kan daarentegen niet uitgesloten worden. Het gebouw beschikt over een via talloze open stootvoegen toegankelijke luchtsponw. In het geval er vleermuizen in de gymzaal verblijven, zal de voorgenomen sloop leiden tot het vernietigen van verblijfplaatsen en het eventueel doden van dieren. Dit betreft een overtreding van de verbodsbepalingen in de Wet natuurbescherming. Geadviseerd wordt om de aanwezigheid van verblijfplaatsen van vleermuizen aan te tonen, dan wel uit te sluiten door middel van een nader onderzoek. Doel van dit onderzoek is het in kaart brengen van de functie van de gymzaal voor vleermuizen (zowel type verblijfplaatsen als vleermuissoorten).

3.2.3.2 Overige soorten

Het plangebied valt weliswaar binnen het verspreidingsgebied van de waterspitsmuis, maar is hiervoor vanwege het ontbreken van geschikt biotoop ongeschikt. De steenmarter is een soort die zowel binnen als buiten de bebouwde kom kan worden aangetroffen. Verblijven van de soort kunnen zich bevinden in bijvoorbeeld boomholtes, takkenhopen, dichte struwelen, zolders of kruipruimtes, in spouwmuren en ruimten onder dakbedekkingen. De soort markeert zijn territorium bij intensief gebruik op duidelijk zichtbare locaties. Tijdens het veldbezoek zijn geen aanwijzingen voor de aanwezigheid van steenmarter aangetroffen. Op grond van het veldonderzoek en het ontbreken van bekende waarnemingen van de soort in en rond de bebouwde kom van Blije (NDFF) wordt geconcludeerd dat het plangebied niet van betekenis is voor de soort. Bovendien geldt voor steenmarter en enkele andere soorten (kleine) marterachtigen in de provincie Fryslân een provinciale vrijstelling in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen (§2.2.2). Ook is het plangebied geschikt voor enkele andere zoogdiersoorten met een provinciale vrijstelling, waaronder enkele soorten muizen en spitsmuizen. Voor deze vrijgestelde soorten en niet beschermde soorten (waaronder bijvoorbeeld de mol) geldt wel onverminderd de zorgplicht (§2.2.4).

4 CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN

4.1 Gebiedsbescherming en houtopstanden

Ten aanzien van de bescherming van natuurgebieden en houtopstanden wordt het volgende geadviseerd:

- Natura 2000:
Om te kunnen beoordelen of stikstofdepositie bij de uitvoer van het planvoornemen kan leiden tot een negatief effect op Natura 2000-gebied Waddenzee, wordt geadviseerd om een stikstofberekening te laten uitvoeren (AERIUS).
- Natuurnetwerk Nederland (NNN of EHS):
Er is geen sprake van directe, dan wel indirecte negatieve effecten op het NNN. Vervolgstappen ten aanzien van het NNN zijn niet aan de orde.
- Houtopstanden:
Er is geen sprake van het vellen van houtopstanden of een rijbeplanting. Het onderdeel houtopstanden van de Wet natuurbescherming is niet van toepassing. Wel is bij de kap van bomen mogelijk een omgevingsvergunning (voorheen kapvergunning) van de eigen organisatie (gemeente Noardeast-Fryslân) benodigd.

4.2 Soortbescherming

Ten aanzien van de bescherming van de in de tabel genoemde soorten wordt het volgende geadviseerd:

- Algemene broedvogels
Het plangebied vormt een geschikt broedgebied voor diverse algemene soorten broedvogels. Voor deze soorten geldt, dat er geen overtreding van de Wet natuurbescherming aan de orde is in het geval de werkzaamheden buiten het broedseizoen worden uitgevoerd en/of indien er geen sprake is van de aanwezigheid van broedende vogels. In de Wet natuurbescherming wordt geen vaste periode voor het broedseizoen gedefinieerd. In de praktijk wordt hiervoor over het algemeen globaal de periode medio maart tot en met medio juli aangehouden. Geldend is echter de aanwezigheid van een broedgeval op het moment van de werkzaamheden. Wanneer het niet mogelijk is om (volledig) buiten het broedseizoen te werken, wordt geadviseerd om het plangebied ruim voor de werkzaamheden ongeschikt te maken (en houden) voor broedvogels. In dat geval moet kort voorafgaand aan de werkzaamheden het plangebied door een ter zake kundige worden beoordeeld op de aanwezigheid van broedende vogels. Indien sprake blijkt van broedgevallen kan er worden gekeken of locatiespecifieke maatregelen mogelijk zijn, dan wel moeten de werkzaamheden worden uitgesteld tot er geen sprake meer is van broedgevallen.

- Vleermuizen:

De gymzaal is geschikt voor verblijfplaatsen van vleermuizen. Geadviseerd wordt om de aanwezigheid hiervan aan te tonen, dan wel uit te sluiten door middel van een nader onderzoek. Dit onderzoek dient te worden uitgevoerd conform de methodiek van het Vleermuisprotocol 2021 (Netwerk Groene Bureaus 2020) en bestaat uit een jaarrond onderzoek bestaand uit (ten minste) vijf veldbezoeken: drie tijdens het kraamseizoen (periode 15 mei-15 juli) en twee bezoeken tijdens het paarseizoen (15 augustus-1 oktober).

- Zorgplicht:

Voor alle soorten, maar in het bijzonder de in het plangebied te verwachten soorten amfibieën en zoogdieren met een provinciale vrijstelling, geldt de algemene zorgplicht (§2.2.4). Deze schrijft voor dat men verplicht is om alles wat redelijkerwijze mogelijk is, te doen of juist te laten om schade aan wilde planten en dieren zo veel mogelijk te voorkomen.

4.3 Natuurinclusieve nieuwbouw

De biodiversiteit in Nederland en de rest van de wereld staat onder druk. Los van de uitkomsten van het nader onderzoek naar vleermuizen verdient het vanuit het oogpunt van biodiversiteit sterk de aanbeveling om de locatie in de toekomstige situatie duurzaam geschikt(er) te maken voor diverse groepen soorten. Hierbij kan gedacht worden aan in de gevels ingebouwde nestkasten voor huismus, gierzwaluw en vleermuizen. Andere maatregelen voor meer biodiversiteit rondom huis zijn het realiseren van groene daken en het laten begroeien van een deel van de gevel. Zelfs bij geringe oppervlaktes trekken dergelijke maatregelen al snel meer insecten (waaronder dagvlinders, bijen en zweefvliegen) aan, die op hun beurt weer voedsel vormen voor onder meer vogels en vleermuizen. Een groene(re) omgeving vormt bovendien een meer leefbare omgeving voor mensen. Voor meer informatie en praktische voorbeelden van natuurinclusief bouwen, zie onder meer: <https://bouwnatuurinclusief.nl/gemeente> en <https://www.checklistgroenbouwen.nl/>.

5 GERAADPLEEGDE BRONNEN

Literatuur

BIJ12, 2017. Kennisdocumenten Soorten. Versie 1.0, juli 2017.

Broekhuizen, S., K. Spoelstra, J.B.M. Thissen, K.J. Canters & J.C. Buys (redactie), 2016. Atlas van de Nederlandse zoogdieren. Natuur van Nederland 12. Naturalis Biodiversity Center & EIS Kenniscentrum Insecten en andere ongewervelden, Leiden.

Creemers, R.C.M. & J.J.C.W. van Delft (red), 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland. Natuur van Nederland 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, European Invertebrate Survey – Nederland, Leiden.

Korsten, E. en Regelink, J.R. (2010). Cursus herkennen van potentiële vleermuiswaarden: in het kader van quickscans en ander ecologisch vooronderzoek. Zoogdiervereniging rapport 2010.44. Zoogdiervereniging, Nijmegen.

Internet

Wettekst Wet natuurbescherming: <https://wetten.overheid.nl/BWBR0037552/2020-01-01>

Gebiedendatabase Natura 2000-gebieden: <https://www.natura2000.nl/gebieden/friesland>

Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) uitvoerportaal, geraadpleegd op 1 maart 2021: <https://ndffecogrid.nl/>

Natuurinclusief bouwen: <https://bouwnatuurinclusief.nl/gemeente> en <https://www.checklistgroenbouwen.nl/>

Netwerk Groene Bureaus, 2020. Vleermuisprotocol 2021. www.netwerkgroenebureaus.nl

Planologische Ecologische Hoofdstructuur/Natuurnetwerk Nederland provincie Fryslân: https://www.fryslan.frl/home/kaarten_3208/item/planologische-ecologische-hoofdstructuur-kaart-planologische-ehs_736.html

Verordening Romte Fryslân 2014, geconsolideerde versie 2018: https://www.fryslan.frl/beleidsthemas/ruimtelijke-plannen_43673/

Verspreiding van soorten: www.verspreidingsatlas.nl

BIJLAGE I FOTOBIJLAGE

Zuidzijde gymzaal met aan westzijde aanbouw en sirene. Foto richting noorden.

Gymzaal vanaf kruising De Terp en Johannes Doornbosstrjitte. Foto richting noordwesten.

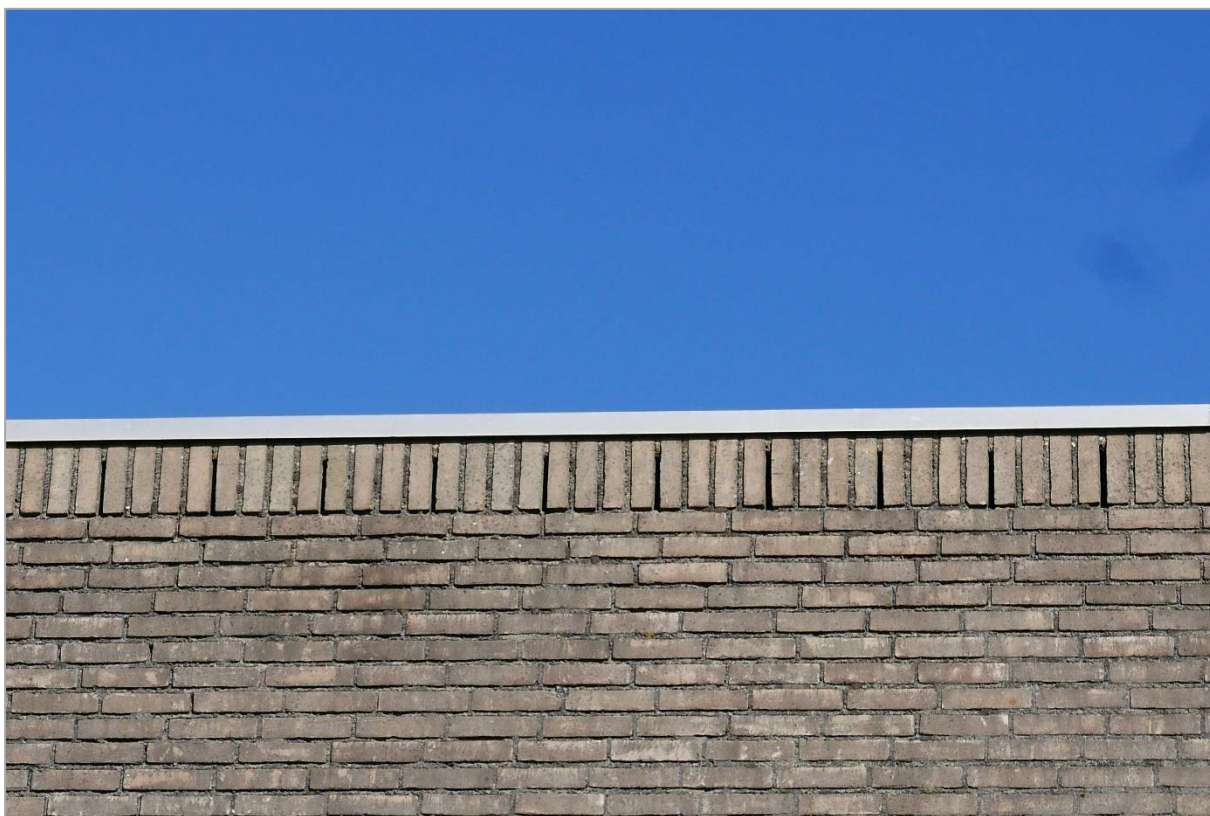
Tegelpad en groenstrook langs noordzijde plangebied. Foto richting westen.

Tegelpad met groenstrook langs westzijde plangebied. Foto richting zuiden.

Aanbouw, sirene, schoorsteen en groenstrook langs westzijde. Foto richting noorden.

Open stootvoegen in bovenzijde zuidgevel gymzaal. Foto richting noorden.